DĚTI ČASU

ADRIAN TCHAIKOVSKY

TRITON

TRIFID

Adrian Tchaikovsky
Děti času

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Children of Time
Copyright © Adrian Czajkowski 2015
First published 2015 by Tor, an imprint of Pan Macmillan,
a division of Macmillan Publishers International Limited.
Translation © Zdeněk Uherčík, 2017
Cover artwork © Luca Oleastri, 2018
© Stanislav Juhaňák – Triton, 2018
ISBN 978-80-7553-482-8

Stanislav Juhaňák – Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.tridistri.cz

DĚTI ČASU

ADRIAN TCHAIKOVSKY

DĚTI ČASU

ADRIAN TCHAIKOVSKY

Stanislav Juhaňák – TRITON

Pro Portii

Poděkování

Obrovské díky patří mým vědeckým poradcům včetně Stewarta Hotstona, Justiny Robsonové, Michaela Czajkowského, Maxe Barclaye a entomologickému oddělení přírodovědeckého muzea.

Zároveň jako vždy děkuji své ženě Annie, svému agentovi Simonovi Kavanaghovi, Peterovi Laverymu, Belle Paganové a všem ostatním v Toru. Jsem velice vděčný za veškerou podporu něčeho, co bylo čistě a hluboce osobní záležitostí.

1

GENESIS

1.1 Jenom sud opic

Stanice Brin 2 neměla žádná okna – kvůli rotaci bylo „venku“ vždycky nesmyslně „dolů“. Nástěnné obrazovky poskytovaly příjemný obraz, složený pohled na svět pod nimi, který ignoroval vytrvalé otáčení stanice a ukazoval planetu jako nehybnou kouli zavěšenou ve vesmíru: zelené a modré mramorování napodobující domov vzdálený dvacet světelných let. V její době byla Země zelená, i když teď už její barvy jistě vybledly. Možná nebyla nikdy tak zelená jako tento dokonale stvořený svět, kde se dokonce i oceány smaragdově třpytily fytoplanktonem udržujícím rovnováhu kyslíku v atmosféře. Vytvoření takového živoucího monumentu, který přetrvá celé geologické věky, byl nesmírně složitý a delikátní úkol.

Kromě standardního astronomického označení neměl tento svět žádné oficiální jméno, ale mezi členy posádky, těmi nadanými nižší představivostí, se silně prosazoval název Simiana. Ale doktorka Avrana Kernová nedokázala na své dílo myslet jinak než jako na planetu Kernové. Byl to její projekt, její sen, *její* planeta. První z mnoha, jak předpokládala.

Toto je budoucnost. Toto je další obrovský krok lidstva. Tady se stáváme bohy.

„Toto je budoucnost,“ řekla nahlas. Její hlas zazní ve sluchových centrech všech devatenácti členů posádky, přestože patnáct z nich je s ní přímo zde, v řídícím centru. Samozřejmě to nebylo skutečné centrum ve smyslu středu, tím byla osa bez gravitace, kolem níž se otáčeli. V ní byly uložené pohon, přístroje a náklad.

„Toto je další obrovský krok lidstva.“ Řeč jí zabrala víc času než jakékoli technické detaily za poslední dva dny. Málem pokračovala větou o tom, že se stávají bohy, ale ta platila pouze pro ni. *Kvůli těm šaškům z* Non Ultra Natura *tam doma by byla příliš kontroverzní.* Kolem projektů jako ten její bylo beztak dost humbuku a potíží. Rozdíly mezi současnými frakcemi na Zemi šly mnohem dál: byly sociální, ekonomické, nebo prostě šlo jen o *my* a *oni*, ale Kernové se podařilo prosadit vypuštění Brinu – před mnoha a mnoha lety – i přes narůstající opozici. Nyní se

celá idea stala obětním beránkem rozdělení lidské rasy. *Jsou to všechno jen hašteřiví primáti. To hlavní je pokrok. Naplnění potenciálu lidstva a všeho ostatního života.* Vždy patřila mezi nejzuřivější oponenty sílícího konzervativního protiproudu, jehož nejzářnějším příkladem byli teroristé z *Non Ultra Natura*. *Kdyby mělo být po jejich, skončíme všichni v jeskyních. Na stromech. Jediným* smyslem *civilizace je překročit omezení přírody, vy otravní primitivové.*

„Samozřejmě, stáli jsme na ramenou jiných." Věta vyjadřující vědeckou pokoru správně zněla „na ramenou obrů", ale ona by se nedostala tam, kde je, kdyby poklekala před minulými generacemi. *Na ramenou trpaslíků, spousty a spousty trpaslíků*, pomyslela si a téměř se neubránila překvapenému zahihňání, *a na ramenou opic.*

Dotekem myšlenky zobrazila na nástěnných obrazovkách a průhledových displejích jejich vnitřního zraku schéma Brinu 2.

Chtěla nasměrovat jejich pozornost a navést je spolu s ní k patřičnému pochopení jejího – pardon *jejich* – triumfu. Viděli jehlu středového jádra obklopenou okružím života a vědy, které tvořilo jejich kruhový svět. Na jednom konci jádra se nacházela nevzhledná hrouda hlídkového modulu, který se zanedlouho odpoutá, aby se stal nejopuštěnějším a nejvzdálenějším výzkumným místem ve vesmíru. Druhý konec jehly nesl Sud a Láhev. V tom prvním byly opice, v druhém budoucnost.

„Zvlášť bych chtěla poděkovat týmům techniků vedeným doktory Fallarnem a Medim za neúnavnou práci při přetváření," – chybělo málo a byla by řekla planety „Kernové" – „naší planety, aby se stala bezpečným a pohostinným místem pro náš velký projekt." Fallarn a Medi byli pochopitelně na cestě zpět na Zemi. Po skončení patnáctileté práce nastoupili třicet let trvající cestu domů. Všechno bylo zinscenované tak, aby Kernová a její sen měly volnou cestu. *My jsme* – já *jsem – jediný důvod téhle dřiny.*

Dvacet světelných let domů. Zatímco na Zemi uběhne třicet let, pro Fallarna a Mediho v jejich chladných rakvích to bude pouhých dvacet. Ze svého pohledu se pohybují téměř rychlostí světla. Dokážeme zázraky!

Z jejího pohledu nebyly motory umožňující téměř světelnou rychlost nic víc než berlička k přemisťování ve vesmíru, který si pro sebe uchvátí zemská biosféra. *Protože lidstvo může být zranitelné v tolika ohledech, které si ani nedokážeme představit, rozhazujeme naši síť doširoka, a pak ještě šířeji…*

Lidské dějiny jsou balancováním na ostří nože. Tisíciletí nevědomosti, předsudků, pověr a zoufalých zápasů je konečně dovedla až sem. Lidstvo počne nový inteligentní život k obrazu svému. Lidstvo už ne-

bude samo. Dokonce i v té nad pomyšlení vzdálené budoucnosti, kdy samotná Země lehne popelem, bude zde dědictví rozptýlené mezi hvězdami. Nekonečné a bující varianty ze Země zrozeného života, natolik rozmanité, aby přečkaly všechny zvraty až do skonu samotného vesmíru a možná ještě dál. *I když zemřeme, budeme žít ve svých dětech.*

Jen ať si Non Ultra Natura *káží svoji ponurou víru o všech těch vejcích v jednom hnízdě a čistotě a nadřazenosti lidstva*, pomyslela si. *My je překonáme ve vývoji. Necháme je za zády. Toto bude první z tisíců světů, jimž dáme život.*

Neboť jsme bohové, jsme osamělí, proto budeme tvořit…

Situace doma se neustále zhoršovala. Aspoň dvacet let staré obrázky tomu nasvědčovaly. Avrana bez zájmu sledovala nepokoje, zuřivé debaty, demonstrace a násilnosti. *Jak jsme se mohli dostat tak daleko s tolika blázny v genetické polévce?* To bylo vše, co jí přitom táhlo hlavou. Lobby *Non Ultra Natura* byla pouze nejextrémnější z celé koalice politických frakcí – konzervativních, filozofických, dokonce i nekompromisně náboženských –, které tvrdily, že pokud jde o pokrok, co je moc, to je moc, a které zuby nehty bojovaly proti dalšímu vylepšování lidského genomu, proti odstraňování omezení umělé inteligence a proti programům, jako byl ten Avranin.

A přesto prohrávají.

Terraformace bude jim navzdory probíhat všude. Svět Kernové byl jen jednou z mnoha planet, které přilákaly pozornost lidí, jako byli Fallarn a Medi, a byly přetvářeny z nehostinného shluku hornin – podobného Zemi jen velikostí a vzdáleností od slunce – ve vyvážený ekosystém, kde by se Kernová mohla procházet bez skafandru a cítila by se téměř jako na Zemi. Po vyložení opic a vypuštění hlídkového modulu, který je bude sledovat, tady budou další drahokamy, na něž zaměří pozornost. *Osejeme vesmír všemi divy Země.*

Během své řeči, jíž sotva věnovala pozornost, bloudila seznamem jmen jak odsud, tak z domova. Jediným člověkem, kterému chtěla opravdu poděkovat, byla ona sama. Za tohle bojovala a její uměle prodloužený život jí umožnil protáhnout debatu přes několik délek běžného lidského života. Bila se v sídlech finančníků a v laboratořích, na akademických sympoziích a v masových sdělovacích prostředcích, jen aby se tohle stalo skutečností.

To já, já *jsem to dokázala. Vašima rukama jsem stavěla, vašima očima měřila, ale myšlenka je pouze moje.*

Její ústa pokračovala v nastaveném kurzu a slova ji zřejmě nudila ještě víc než posluchače. Ti, kterým je její řeč určená, ji uslyší až za dvacet

let. Doma to bude znamenat konečné stvrzení, že toto je cesta, kterou se mají věci ubírat. Myšlenkou se dotkla bodu v centru Brinu 2. *Zkontroluj systémy Sudu*, vyslala signál prostřednictvím svého spojení s řídícím počítačem stanice. Poslední dobou se z toho stal nervózní zvyk.

V toleranci, odpověděl. Kdyby chtěla znát víc než jen strohý souhrn, uviděla by vyčerpávající údaje přistávacího modulu, míru připravenosti, dokonce i vitální funkce každého z deseti tisíc primátů, vybrané hrstky, která zdědí, když už ne Zemi, tak alespoň tuto planetu, ať už bude pojmenována jakkoli.

Jakkoli ji nazvou, až je vylepšený nanovirus dostane tak daleko na cestě vývoje. Bioinženýři odhadovali, že potrvá pouhých třicet nebo čtyřicet opičích generací, než se dostanou do stadia, kdy budou schopni kontaktovat hlídkový modul a jeho jediného obyvatele.

Vedle Sudu se nacházela Láhev, zařízení obsahující virus, který opicím urychlí cestu. Během jednoho nebo dvou staletí ujdou fyzicky i mentálně vzdálenost, která lidstvu trvala miliony dlouhých, krušných let.

Další skupina lidí, kterým je třeba poděkovat, protože ona sama nebyla žádný bioinženýr. Ale viděla specifikace a simulace, a expertní systémy prověřily a sumarizovaly teorii v termínech, jimž i ona jako pouhý geniální polyhistor dokázala porozumět. Virus byl neoddiskutovatelně úžasným výtvorem. Nakažení jedinci měli produkovat potomstvo zmutované v mnoha užitečných směrech: větší a složitější mozek, úměrně tomu větší tělo, pružné přizpůsobování se životním podmínkám, rychlejší učení… Virus měl dokonce rozeznat nákazu u jiných jedinců téhož druhu, a tím podnítit selektivní křížení, aby se nejlepším z nejlepších rodili ještě lepší. Byla to celá budoucnost v mikroskopické skořápce. Ve své úzké specializaci byl virus téměř stejně inteligentní jako stvoření, která měl vylepšit. Měl působit na hostitelův genom na nejnižší úrovni, dělit se v jeho buňkách jako nová organela, předávat se na hostitelovy potomky, dokud celý druh nepodlehne blahodárné nákaze. Bez ohledu na změny, jimiž opice projdou, virus se přizpůsobí jakémukoli genomu, s nímž bude spojen, provede analýzu, upraví a bude improvizovat se vším, co podědí, dokud nevznikne něco, co dokáže pohlédnout svým stvořitelům do očí a porozumět.

Přesvědčila o tom lidi doma, když popisovala, jak kolonisté, kteří po čase dospějí k planetě, sestoupí z nebes jako bohové, aby se setkali se svým lidem. Namísto drsného a nepřívětivého světa bude své stvořitele vítat rasa inteligentních pomocníků a sluhů. Tohle tvrdila v zasedacích síních a před výbory na Zemi, ale to nikdy nebylo smyslem jejího úsilí. Tím podstatným byly opice a to, co z nich vzejde.

To byla jedna z věcí, které přiváděly *Non Ultra Natura* k největší zuřivosti. Křičeli o vytváření superbytostí z obyčejných zvířat. Pravdou ale bylo, že stejně jako u rozmazlených dětí jim nejvíc vadilo, že by se měli dělit. Jedině lidstvo v dětském stadiu vývoje si může nárokovat výhradní pozornost všehomíra. Stejně jako mnoho projektů spuštěných jako politická záležitost byl i vývoj viru poznamenán protesty, sabotážemi, terorem a vraždami.

A přesto jsme nakonec zvítězili nad naší základní přirozeností, pomyslela si s uspokojením Kernová. Na urážkách, kterými ji *Non Ultra Natura* častovala, bylo samozřejmě zrnko pravdy, protože jí *opravdu* nešlo o kolonisty nebo neoimperialistické sny jejích kolegů. Chtěla stvořit nový život k obrazu svému a lidstva. Chtěla vědět, co vznikne. Jaká společnost, jaká inteligence, když její opice budou odkázány samy na sebe… *Tohle* mělo pro Avranu Kernovou cenu, to byla její odměna za to, že použila svého génia pro dobro lidské rasy: tento experiment, tenhle planetární hokus pokus. Výsledkem jejího úsilí bylo spuštění terraformace řady světů, ale pro ni bylo odměnou, že ten prvorozený bude *její* a stane se domovem jejího zbrusu nového lidu.

Po chvíli napjatého ticha si uvědomila, že se dostala na konec proslovu a všichni si myslí, že jen bezděčně oddaluje okamžik, který nepotřebuje žádnou slávu.

„Jste na místě, pane Seringu?“ zeptala se na otevřeném kanálu, aby ji všichni slyšeli. Sering byl dobrovolník, kterého zde zanechají. Jak roky poplynou, bude v hibernaci obíhat jejich planetární laboratoř, dokud nenastane čas, aby se stal mentorem nové rasy inteligentních primátů. Téměř mu záviděla, protože uvidí, uslyší a prožije to, co žádný jiný člověk. Stane se novým Hanumanem, opičím bohem.

Téměř mu záviděla, ale Kernová přece jen dávala přednost odchodu, aby se mohla věnovat dalším projektům. Jen ať se božstvy jednotlivých světů stanou jiní. Ona bude v čele pantheonu kráčet od hvězdy ke hvězdě.

„Ne, nejsem na místě,“ oznámil. A také on zřejmě cítil, že si zaslouží větší obecenstvo, protože vysílal na obecném kanálu.

V duchu se rozmrzele ušklíbla. *Nemůžu dělat všechno sama. Proč ostatní tak často nesplňují mé požadavky, když na ně spoléhám?* „Mohl byste mi to vysvětlit?“ zeptala se ho uzavřeným kanálem.

„Doufal jsem, že budu moci říct pár slov, doktorko.“

Věděla, že pro něho to bude poslední kontakt s jeho druhem, proto jí to přišlo celkem vhodné. Pokud to dobře podá, mohlo by to jen prospět její legendě. Přesto ale hlídala hlavní komunikační kanál a pouštěla jeho

slova s několikavteřinovou prodlevou, kdyby náhodou začal být sentimentální, nebo říkal něco nevhodného.

„Toto je zlomový bod lidských dějin." Seringův hlas – jako vždycky trochu truchlivý – jí procházel a skrze ni pokračoval ke všem ostatním. Na průhledových displejích vnitřního zraku viděli jeho obraz s límcem jasně oranžového skafandru zapnutým až k bradě. „Jak si asi dovedete představit, dlouho a usilovně jsem přemýšlel, než jsem se vydal touto cestou. Ale některé věci jsou příliš důležité. Někdy prostě musíte udělat, co je třeba, ať to stojí, co to stojí."

Kernová potěšeně přikývla. *Buď hodná opička a rychle to skonči, Seringu. Někteří z nás musejí pracovat na svém odkazu.*

„Dostali jsme se tak daleko, a přesto opakujeme naše nejstarší chyby," pokračoval Sering urputně. „Vesmír nám leží u nohou, ale namísto toho, abychom se starali o svoji budoucnost, záměrně přehlížíme vlastní malost."

Na okamžik ho přestala vnímat, a když si uvědomila, co řekl, pronikla už jeho slova mezi posádku. Zaregistrovala náhlý šum překvapených zpráv, které si mezi sebou vyměňovali, dokonce i šeptem pronášená slova těch, kteří byli v její bezprostřední blízkosti. Mezitím jí doktor Mercian na jiném kanálu poslal překvapený vzkaz: „Co dělá Sering v centrální strojovně?"

Sering neměl v centrální strojovně jehly co dělat. Měl být v hlídkovém modulu a připravovat se k zaujetí místa na oběžné dráze – a v historii.

Odpojila Seringa od posádky a poslala mu vzteklý dotaz, co že má tohle znamenat. Jeho avatar na ni chvilku mlčky hleděl z obrazového pole a pak pohnul rty synchronně s hlasem.

„Je třeba vás zastavit, doktorko. Vás a vám podobné – vaše nové lidi, nové stroje, nové druhy. Pokud tady uspějete, přijdou na řadu další světy – to jste sama řekla a já vím, že už teď na nich probíhá terraforma-ce. Tady to končí. *Non Ultra Natura!* Nic než příroda."

Několik kritických okamžiků, kdy se ho mohla pokusit přemluvit, promarnila osobními urážkami. Pak znovu pokračoval.

„Odřízl jsem vás, doktorko. Udělejte mi to samé, jestli chcete, ale odteď budu mluvit a vy mě nepřerušíte."

Snažila se zrušit jeho kroky, zběsile projížděla kontrolním systémem počítače, ale odřízl ji elegantně a selektivně. V jejím mentálním schématu se nezobrazovaly celé oblasti stanice, a když se na ně dotázala počítače, odmítal potvrdit jejich existenci. Nic z toho nebylo zásadní pro jejich úkol – nešlo o Sud, Láhev, dokonce ani o hlídkový modul – nebyly tam tedy žádné systémy, které umanutě denně kontrolovala.

Nebyly sice zásadní pro jejich úkol, ale byly zásadní pro *stanici*.

„Vypnul zabezpečení reaktoru," hlásil Mercian. „Co se děje? Proč je vůbec ve strojovně?" Mluvil překvapeně, ale z jeho hlasu nezaznívala žádná panika. To svědčilo o dobré morálce posádky.

Je ve strojovně, protože tak zemře okamžitě, a tudíž nejspíš bezbolestně, odhadovala Kernová. K překvapení všech už byla v pohybu. Šplhala vzhůru do přístupové šachty vedoucí do štíhlého centrálního pylonu stanice, pryč od vnější podlahy, která zůstávala „dole", jen dokud se od ní nevzdálila; lezla ven z umělé gravitace vstříc dlouhé jehle, kolem níž se všichni otáčeli. Dostihl ji příval stále vzrušenějších zpráv. Za zády slyšela hlasy. Věděla, že někteří půjdou za ní.

Sering rozmarně pokračoval: „Tohle ve skutečnosti není začátek, doktorko." Dokonce i v této situaci mluvil uctivým tónem. „Začali jsme už doma. Doma je nejspíš po všem. Za několik let možná uslyšíte, že Země a naše budoucnost znovu patří lidem. Ne vylepšeným opicím, doktorko Kernová. Ne božským počítačům. Ne lidským zrůdám. Budeme mít vesmír pro sebe, jak bylo zamýšleno, jak bylo vždy naším osudem. Ve všech koloniích, ve Sluneční soustavě i mimo ni, naši agenti podniknou určené kroky. Se souhlasem většiny převezmeme moc, doktorko Kernová."

Byla lehčí a lehčí, jak ručkovala „vzhůru", které přecházelo v „uvnitř". Věděla, že by měla Seringa proklínat, ale k čemu by to bylo, když ji neuslyší?

Do beztíže v dutině jehly to nebylo nijak daleko. Měla na vybranou. Buď zamíří do centrální strojovny, kde Sering nepochybně podnikl kroky k tomu, aby ho nikdo nemohl vyrušit, nebo pryč. Pryč v definitivním smyslu toho slova.

Dokázala by zrušit cokoli, co Sering udělal. Věřila v naprostou převahu svých schopností. Ale vyžadovalo by to čas. Pokud by se vydala jehlou k Seringovi, vstříc jeho pastem a uzamčeným přepážkám, byl by čas právě tím, čeho by se jí nedostávalo.

„A pokud nás mocní odmítnou, doktorko Kernová," pokračoval nenávistný hlas v jejím uchu, „pak budeme bojovat. Jestli budeme muset vybojovat osud lidstva zpátky silou, uděláme to."

Sotva vnímala, co říká, ale zvolna se jí zmocňoval chladný, plíživý strach. Ne kvůli nebezpečí, které hrozilo jí a Brinu 2, ale kvůli tomu, co říkal o Zemi a koloniích. *Válka? Nemožné. Dokonce ani* Non Ultra Natura… Pravdou ale bylo, že nějaké incidenty už proběhly. Byla ohrožena celá základna Europa. *Non Ultra Natura* ale plivala do nevyhnutelné bouře zjeveného osudu. O tom byla vždy přesvědčena. Takové